

MUSEO 2015 – MITÄ UUTTA SE TUO KUVA-ARKISTOILLE?

Valtakunnalliset kuva-arkistopäivät 22.11.2011

Leena Furu
luettelointikoordinaattori
Museo 2015 -hanke

Mikä Museo 2015?

- Valtion taidemuseon, Museoviraston ja Museoliiton yhteishanke, joka toteutetaan vuosina 2011-2015.
- Tavoitteena museoiden kokoelmahallinnan prosessien ja käytäntöjen ”päivittäminen”, selkiyttäminen ja yhdenmukaistaminen.
- Tuotetaan kokoelmatyön työkaluja Suomen kaikille museoille yhteistyössä museoammattilaisten kanssa.
- Työtä tekee projektiryhmä:
 - Mikael Vakkari, projektipäällikkö
 - Riitta Autere, arkkitehtuurikoordinaattori
 - Leena Furu, luettelointikoordinaattori
 - Katri Vuola, projektisuunnittelija

Mitä hankkeessa tehdään?

- Kokoelmahallinnan kokonaisarkkitehtuuri
- ▣ Kuvataan kokoelmiin ja niihin sisältyviin objekteihin liittyvään tietoon liittyvät toiminnot, prosessit , palvelut ja tietojärjestelmät sekä näiden muodostamat kokonaisuudet. (työvaiheet, tietojärjestelmät, miten tieto siirtyy A:sta B:hen...)
- ▣ Nykytilan kuvauksesta tavoitetilan mallinnukseen
- ▣ Museoalan standardisalkku –ehdotus

- Yhteiset luettelointiohjeet ja -käytännöt
- ▣ Ohjelmistoista riippumattomat luettelointiohjeet
- ▣ Ohjeet TAKO:n piirissä syntyvän aineiston luettelointiin
- ▣ Ohjeet digiprojekteihin
- ▣ Luetteloinnin prosessikuvaus
- ▣ Sanasto- ja standardityötä

Mitä hankkeessa tehdään?

- Selvitetään mahdollinen yhteinen kokoelmahallintajärjestelmä ja sen käyttöönottomahdollisuudet koko museosektorille
- Tavoitteena yhteinen kokoelmahallintajärjestelmä, joka soveltuu kaikenlaiselle museoaineistolle
- Hankinta vuonna 2013
- Annetaan museoille teknistä tukea aineistojen viemiseksi KDK:n asiakasliittymään
- Yhteistyötä muiden museoiden kehittämishankkeiden kanssa – hyödytään toisistamme, ei tehdä päällekkäistä työtä.
- Viestitään hankkeen etenemisestä ja tarjotaan mahdollisuuksia kommentointiin ja kommunikointiin. Viedään tietoa myös maakuntiin.

Miksi asioita halutaan muuttaa?

- Ajantasaisuus
 - Päivitetään kokoelmahallintaa tietoyhteiskunnan vaatimuksia vastaavaksi ja saavutettavaksi
 - Esimerkiksi luettelointiohjeita olisi tarvittu jo aikaa sitten...
 - Laaja kansallinen yhteistyö puuttunut – kehittäminen jäänyt jälkeen...
 - Muualta tulevat paineet (valtionhallinnon kokonaisarkkitehtuuri, KDK ...)
- Taloudellisuus
 - Keskitetty kokoelmahallintajärjestelmä
 - Keskitetty KDK-tuki
 - Toive, että museot voisivat keskittyä omaan ydintoimintaansa
- Selkeys
 - Tarve selkiyttää toimintatapoja ja yhtenäistää niitä säästyen päällekkäiseltä työltä
 - Tieto saatavilla yhdestä paikasta

Työn tekijät

Projektiryhmän lisäksi:

- Työryhmät
 - ▣ Luettelointityöryhmä, arkkitehtuurityöryhmä, sanastotyöryhmä, vaatimusmäärittelytyöryhmä, hallintamallityöryhmä, kokoelmapoliittinen työryhmä...
 - Laaja edustus ympäri Suomen, museoammattilaisia, asiantuntijoita
- Ns. kommenttiryhmät
 - ▣ kommenttiryhmältä kysellään mielipiteitä, kommentteja, asiantuntijoita konsultoidaan.
- IT-suunnittelijat, luetteloinnin kouluttaja (2012->)

Luettelointityö

Mitä uutta kuva-arkistojen luettelointityöhön?

- Uusi, entistä parempi ohjelma luettelointiin ja kokoelmahallintaan
- Valtakunnalliset luettelointiohjeet, jotka on sovellettavissa omassa museossa käytössä olevaan luettelointiohjelmaan
 - ▣ Valokuvat, liikkuva kuva
 - ▣ Yhtenäisempi luettelointitapa helpottaa aineistojen siirtoja
 - ▣ Huomioidaan eettisyys ja tarpeelliset työtä säätelevät lait
 - ▣ Ohjeet osaksi museo- ja arkistoalan koulutusta?
- Kuvataan ja mallinnetaan luettelointiprosessi
 - ▣ Prosessikuvaus selkiyttää luetteloinnin kulkua
 - ▣ Käytettäväksi museoiden kokoelmapoliittisiin ohjelmiin
- Kuva-arkistojen asiakkaiden näkökulmasta parannetaan kokoelmien tiedon laatua, tiedon saatavuutta, löydettävyyttä ja näkävyyttä.

Esimerkkejä ohjeistettavista tiedoista

- Nimi
 - ▣ rakennuskuva, diaposiivi, navetta, henkilökuva, valokuva ...
- Sisällönkuvailu
 - ▣ Mitä kuvassa näkyy?
 - ▣ Asiasanat/ontologiat
- Kuvassa näkyvän esineen tai rakennuksen ajoittaminen ja esim. arkkitehdin tai valmistajan merkitseminen
 - ▣ Aihe vs. fyysisuus
- Luetteloidaanko digikuvaa vai muuta originaalia, vai reproa, vai duplikaattia vai...
 - ▣ Miten esimerkiksi digitointiin liittyvät toimenpiteet ja toimijat luetteloidaan?
- Lisätiedot
 - ▣ ”Laitetaan tämäkin tieto lisätietokenttään, kun ei ole muuta...”
- Minimitiedot – ovatko ne liian minimiit?
- Kuvien tallennusformaatit ja koot

Miten voit vaikuttaa?

- Museo 2015 on yksi yhteistyön mahdollistaja, jonka kautta kuva-aineistojen asiantuntijat voivat yhdessä pohtia keskeisiä luettelointiin ja arkkitehtuuriin liittyviä ongelmia ja tuoda niihin ratkaisuja
- Ilmoittaudu kommenttiryhmisiin
 - luettelointi ja arkkitehtuuri
- Seuraa tiedotusta
 - Sähköpostilistat
 - Wiki-sivut: tietoa ja keskustelua
 - Museoposti
 - nettisivut
- Osallistu:
 - Järjestelmätoimittajien ohjelmistodemot keväällä. Pohdimme hyviä kommentointimahdollisuuksia ja palautekanavia
 - Kommentoi vaatimusmäärittelyä
 - Tule seminaareihin, tiedotustilaisuuksiin ja koulutuksiin
 - Esittelytilaisuuksia myös pääkaupunkiseudun ulkopuolella
- Milloin vain voi ottaa yhteyttä, kysellä ja kommentoida -> palaute on tärkeää!
 - Ilmianna ohjeistusta vaativa luetteloinnin osa!
 - Lähetä museossasi käytössä oleva luettelointiohje minulle!

KIITOS!

Leena Furu

leena.furu@nba.fi

040 1286146

Mikael Vakkari

mikael.vakkari@nba.fi

Katri Vuola

katri.vuola@nba.fi

Riitta Autere

riitta.autere@nba.fi

eero.heikkinen@nba.fi

Eero Heikkinen